

19.2.2016

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon lausunto asemakaavan muutoksesta Pohjois-Haagassa, Ida Aalbergin puiston länsiosaa, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

HEL 2015-013800 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 26.1.2016

Asemakaavan muutos koskee Ida Aalbergin puiston länsiosaa, jossa nykytilanteessa sijaitsee leikkipuisto. Tavoitteena on leikkipuiston kunnostaminen ja muuttaminen siten, että alueelle voidaan myös sijoittaa uusi päiväkotirakennus. Samaan uudisrakennukseen sijoittuisi leikkipuiston tarvitsemat sisätilat. Uusi päiväkoti tarvitaan korvaamaan päiväkoti Ella (Näyttelijäntie 17), joka on myöhemmin tarkoitus purkaa. Leikkipuiston ulkoalueen ja nykyisen pelikentän sijainti muuttuu. Tavoitteena on parantaa alueen jalankulku- ja pyöräilyreittien laatua. Suunnittelussa huomioidaan, että Ida Aalbergin puiston läpi kulkee itä-länsisuuntainen viheryhteys ja virkistysreitti. Tavoitteena on myös parantaa Näyttelijäntien ja Ida Aalbergin tien risteuksen turvallisuutta mahdollistamalla tulevaisuudessa kiertoliittymän rakentaminen. Katualuetta laajennetaan kiertoliittymän tilantarpeen ja nykyisin puistoalueella sijaitsevien jalkakäytävien takia.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1952–2008. Niissä alue on merkitty puistoksi, katualueeksi, autopaikkojen korttelialueeksi (tontti 29138/15) ja yleisen rakennuksen tontiksi (tontti 29134/3). Yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin merkitty virkistysalueeksi. Osa virkistysalueesta on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Muu suunnittelualue on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi. Helsingin uudessa yleiskaavaehdotuksessa (2015) alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A2 ja A3), jonka läpi on merkitty itä-länsisuuntainen viheryhteys.

Ida Aalbergin puisto oli mukana selvityksessä ”Pohjois-Haagan rakennettu kulttuuriympäristö – Arvot ja ominaispiirteet” (Ksv, 2012). Selvityksessä puistoa kuvataan mm. seuraavasti:

”Ida Aalbergin tien leikkipuisto pyöreine kahluualtaineen, liuskekiviverhoiltuine pintoineen sekä monipuolisine leikkialueineen suunniteltiin korkealuokkaiseksi ja kansainvälisiä esikuvia seuraten. Siitä on sittemmin muodostunut modernin maisemakulttuurin eräänlainen ikoni.”

Vielä 1940-luvulla Helsingin rakennetut leikkikentät olivat yleisesti pääosin avoimia hiekkakentistä koostuvia alueita. Modernismin hengessä

19.2.2016

Yksikön päällikkö

Helsingin leikkikenttiä suunnittelemaan perustettiin komitea vuonna 1949. Ideoita leikkikenttien järjestelyihin saatiin muista pohjoismaista. Ruotsalaisille leikkikentille tyypillisiä olivat useimmiten aidatut alueet, leikkivälineiden runsaus sekä kahluulammikot. Helsingissä leikkipuistoihin sijoitettiin 1950-luvulla mm. Ruotsin mallin mukaisesti myös lapsille tarkoitettuja kahluualtaita. Ida Aalbergin tien leikkipuistoon sijoitettiin kolme kahluuallasta, joiden ympäristö oli reunustettu liuskekivellä. Kallioille rakennettiin betonista valaen liukumäki. Ida Aalbergin tien leikkipuiston yleissuunnitelma on laadittu kaupungin rakennusviraston puisto-osastolla vuonna 1960. Puistoon on rakennettu leikkipuistorakennus vuonna 1963. Puistoon on myöhemmin rakennettu myös leikkikentän maja ja varasto.

Puiston koko on melko suuri, ja se sijoittuu lähelle ostoskeskusta Ida Aalbergin tien ja Näyttelijäntien kulmaan Runar Schildtin puiston jatkeeksi. Puisto muodostaa tilallisesti oman kokonaisuutensa, jota kalliomäet rajaavat. Valmistumisensa jälkeen leikkipuisto oli avoin ja vesialtaat korostuivat nykyistä selkeämmin. Puuston kasvaessa puisto on jäänyt ikään kuin piiloon, ja näkymät ovat sulkeutuneet. Puistoon on rakennettu rajaavia aitoja ja perinteisiä aitoja on vaihdettu moderneiksi, mikä muuttaa puiston luonnetta ja rikkoo kokonaisuutta.

Museon kanta:

Ida Aalbergin tien leikkipuiston rakentaminen liittyy sotien jälkeen korostuneeseen hyvien sosiaalisten olojen kehittämiseen asukkaille myös maisema- ja puutarhasuunnittelun keinoin. Uusien asuinalueiden suunnittelussa kiinnitettiin huomiota puistojen suunnitteluun ja asukkaiden tarpeiden huomiointiin, niin Pohjois-Haagassakin, jossa rakennetuilla puistoilla ja luonnonmukaisilla viheralueilla oli alueen kokonaisuudelle suuri merkitys.

Kaupunginmuseo katsoo, että leikkipuisto tulee kunnostaa sen alkuperäiset ominaispiirteet huomioiden. Puiston kunnostussuunnitelman yhteydessä tulee myös tutkia tarkemmin puiston syntyhistoria, suunnitelmat ja toteutuneisuus, kasvillisuus ja myöhemmät muutokset.

Uusi päiväkotirakennus tulee suunnitella laadukkaana ja paikkaan sovitettuna. Uusi päiväkotirakennus ei saa tuhota puiston alkuperäisiä rakenteita, säilyneitä pintamateriaaleja tai olennaista kasvillisuutta. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tulee selvittää, onko puistolla sellaisia kulttuurihistoriallisia ja puistohistoriallisia arvoja, joiden vuoksi se tulisi suojella.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.2.2016

Yksikön päällikkö

---

johanna.bjorkman(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566